

A BIZOTTSÁG 669/2008/EK RENDELETE**(2008. július 15.)****a hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet IC. mellékletének kiegészítéséről****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 58. cikke (1) bekezdése a) pontjára,

mivel:

- (1) Az OECD előírásaira való tekintettel a bejelentőlap és a kísérődokumentum kitöltésére vonatkozó különutasításokról szóló IC. mellékletet legkésőbb az 1013/2006/EK rendelet hatálybalépéséig ki kell egészíteni.

- (2) E rendelet rendelkezései összhangban vannak a hulladékokról szóló, 2006. április 5-i 2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ 18. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az IC. mellékletet e rendelet melléklete szerint ki kell egészíteni.

2. cikkEz a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2008. július 15-én.

a Bizottság részéről

Stavros DIMAS

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 190., 2006.7.12., 1. o. Az 1379/2007/EK bizottsági rendelettel (HL L 309., 2007.11.27., 7. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 114., 2006.4.27., 9. o.

MELLÉKLET

„JC. MELLÉKLET

KÜLÖNUTASÍTÁSOK A BEJELENTŐLAP ÉS A KÍSÉRŐDOKUMENTUM KITÖLTÉSÉHEZ

I. Bevezetés

1. Ezek az utasítások a bejelentőlap és a kísérődokumentum kitöltéséhez szükséges tudnivalókat ismertetik. E két űrlap összhangban áll a bázeli egyezményvel ⁽¹⁾, az OECD-határozattal ⁽²⁾ (amelynek hatálya az OECD-övezeten belüli hulladékhasznosítási műveletekre szánt hulladékszállítmányokra korlátozódik) és e rendelettel, mivel figyelembe veszi e három jogi aktus vonatkozó követelményeit. Mivel azonban az űrlapokat úgy alakították ki, hogy mindhárom jogi aktus céljainak megfeleljenek, nem mindegyik rovat alkalmazandó az összes jogi aktusra, így nem minden esetben szükséges az összes rovatot kitölteni. Lábjegyzet jelzi, ha valamelyik követelmény csak egyik vagy másik ellenőrzési rendszere vonatkozik. Az is előfordulhat, hogy a nemzeti végrehajtó jogszabályok más terminológiát használnak, mint a bázeli egyezmény és az OECD-határozat. Így például a rendelet a »shipment« (»szállítás«) kifejezést használja a »movement« (»mozgatás«) helyett, a bejelentőlap és a kísérődokumentum angol nyelvű változatában tehát e kettős szóhasználatnak megfelelően mindkét kifejezés szerepel.
2. Az űrlapokon »ártalmatlanítás« és »hasznosítás« egyaránt szerepel, mivel e fogalmakat a három jogi aktus különbözőféleképpen határozza meg. Az európai közösségi rendelet és az OECD-határozat »ártalmatlanításként« említi a bázeli egyezmény IV. mellékletének A. pontjában és az OECD-határozat 5. mellékletének A. pontjában felsorolt ártalmatlanítási műveleteket, és »hasznosításként« említi a bázeli egyezmény IV. mellékletének B. pontjában és az OECD-határozat 5. mellékletének B. pontjában felsorolt hasznosítási műveleteket. Maga a bázeli egyezmény azonban az ártalmatlanítási és hasznosítási műveletekre egyaránt az »ártalmatlanítás« kifejezéssel utal.
3. A küldő ország illetékes hatóságai felelősek a bejelentőlapok és a kísérődokumentumok eljuttatásáért és kibocsátásáért (mind papíron, mind elektronikusan). Ehhez olyan számozási rendszert kell használniuk, amely lehetővé teszi egy adott hulladékszállítmány nyomom követését. A számozási rendszerben a küldő országnak az ISO 3166 szabvány rövidítésjegyzéke szerinti országkódját kell használni előtagként. Az Európai Unión belül a kétjegyű országkódot szóköznnek kell követnie. Ezt a küldő ország illetékes hatósága által meghatározott, legfeljebb négyjegyű kód, majd szóköz követheti. Végül hatjegyű szám következik a számozási rendszer szerint. Például ha az ország kódja XY, a hatjegyű szám pedig 123456, a bejelentési szám XY 123456, feltéve, hogy nincs meghatározva fakultatív kód. Ha meghatároztak fakultatív kódot, és ez például 12, a bejelentési szám XY 12 123456. Ha azonban a bejelentőlapot vagy kísérődokumentumot elektronikusan továbbítják, és nincs meghatározva fakultatív kód, annak helyére a „0000” kódot kell beírni (pl. XY 0000 123456); ha a fakultatív kód négyjegyűnél rövidebb, például 12, a bejelentési szám alakja: XY 0012 123456.
4. Az országok a nemzeti szabványaiknak megfelelő (általában az ENSZ által is javasolt ISO A4) formátumú papíron bocsáthatják ki az iratokat. A nemzetközi használat megkönnyítése érdekében azonban – tekintetbe véve az ISO A4 és az Észak-Amerikában használatos papírfarmátum közötti eltérést – az űrlapok keretének mérete nem haladhatja meg a 183×262 mm-t, a margókat pedig a papír bal felső sarkához kell igazítani. A bejelentőlapnak (1–21. rovat, beleértve a lábjegyzeteket is) egy oldalra kell kerülnie, a bejelentőlapon használt rövidítések és kódok jegyzékének pedig egy másik oldalra. A kísérődokumentum esetében az 1–19. rovatot a lábjegyzetekkel együtt egy oldalon, a 20–22. rovatot és a kísérődokumentum rövidítéseinek és kódjainak jegyzékét pedig egy másik oldalon kell elhelyezni.

II. A bejelentőlap és a kísérődokumentum rendeltetése

5. A bejelentőlap célja az, hogy az érintett illetékes hatóságoknak kellő tájékoztatást adjon a szóban forgó hulladék-szállítmányok elfogadhatóságának felméréséhez. A bejelentőlap megfelelő helyére a hatóságok bejegyezhetik a bejelentőlap átvételét és – adott esetben – a szállítmányhoz való írásos hozzájárulást is.

⁽¹⁾ Bázeli egyezmény a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról, 1989. március 22. Lásd: www.basel.int

⁽²⁾ Az OECD Tanácsának C(2001)107/VÉGLEGES határozata a hulladékok hasznosítási célú, határokat átlépő szállításának felügyeletéről szóló C(92)39/VÉGLEGES határozat felülvizsgálatáról; ez utóbbi határozat a Tanács által 2001. június 14-én és 2002. február 28-án elfogadott szövegek egységes szerkezetbe foglalt változata (módosításokkal). Lásd: http://www.oecd.org/department/0,2688,en_2649_34397_1_1_1_1_1,00.html

6. A kísérődokumentum egész útján végigkísér egy adott hulladékszállítmányt a hulladéktermelőtől egy másik ország ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítményéig. A szállítmányt kezelő összes személynek (a szállítónak és adott esetben a címzettnek ⁽¹⁾) a szóban forgó hulladékok leszállításakor vagy átvételekor alá kell írnia a kísérődokumentumot. Külön rovatok szolgálnak a szállítmánynak az összes érintett ország vámellenőrzésén való áthaladásáról szóló bejegyzésekre (amelyeket e rendelet követel meg). A kísérődokumentumot végül az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény használja arra, hogy igazolja a hulladék átvételét és a hasznosítási, illetőleg az ártalmatlanítási művelet megtörténtét.

III. Általános előírások

7. Az előzetes írásbeli bejelentési és hozzájárulási eljárás hatálya alá tartozó tervezett szállításokra csak azután kerülhet sor, hogy e rendeletnek megfelelően – a 16. cikk a) és b) pontjának figyelembevételével – kitöltötték a bejelentőlapot és a kísérődokumentumot; a szállításra az érintett illetékes hatóságok írásbeli vagy hallgatolagos hozzájárulásának érvényességi idején belül kell sort keríteni.
8. Az űrlapok nyomtatott változatát mindvégig géppel vagy nyomtatott nagybetűkkel, lemoshatatlan tintával kell kitölteni. Az aláírásokhoz mindig lemoshatatlan tintát kell használni, nyomtatott nagybetűvel feltüntetve az aláírásra jogosult személy nevét. Kisebb hiba – például hulladékkód-tévesztés – esetén a bejegyzés az illetékes hatóságok jóváhagyásával kijavítható. Az új szöveget meg kell jelölni és alá kell írni vagy le kell pecsételni, a javítás időpontját is feltüntetve. Nagyobb változtatásokhoz vagy javításokhoz másik űrlapot kell kitölteni.
9. Az űrlapok kialakítása megkönnyíti az elektronikus kitöltést. Ez esetben megfelelő biztonsági intézkedéseket kell tenni az űrlapokkal való visszaélés megakadályozására. Láthatónak kell lennie, ha a kitöltött űrlapot az illetékes hatóságok jóváhagyásával módosították. Ha az űrlapokat e-mailben továbbítják, digitális aláírásra van szükség.
10. A fordítás megkönnyítésére az űrlapok rovataiba szöveg helyett gyakran kódot kell írni. A szükséges szöveges bejegyzéseket azonban olyan nyelven kell feltüntetni, amelyet elfogadnak a rendeltetési ország hatóságai és – adott esetben – a többi érintett hatóság.
11. A dátumot hat számjeggyel kell jelölni. A 2006. január 29-i dátumnak például a 29.01.06. alakban (nap, hónap, év) kell megjelennie.
12. Ha az űrlaphoz további információt tartalmazó mellékletet szükséges mellékelni, minden mellékleten fel kell tüntetni a szóban forgó űrlap hivatkozási számát és annak a rovatnak a számát, amelyhez a melléklet kapcsolódik.

IV. Különutasítások a bejelentőlap kitöltéséhez

13. Bejelentéskor a bejelentőnek ⁽²⁾ az 1–18. rovatot kell kitöltenie (kivéve a bejelentési számot a 3. rovatban). Bizonyos olyan harmadik országokban, amelyek nem tagjai az OECD-nek, e rovatokat a küldő ország illetékes hatósága tölti ki. Ha a bejelentő nem azonos az eredeti termelővel, e termelőnek vagy a 2. cikk 15.a) pontja ii. vagy iii. alpontjában megnevezett személyek valamelyikének is alá kell írnia a 17. rovatot, a 4. cikk 1. pontja második albekezdésének és a II. melléklet 1. része 26. pontjának megfelelően.
14. **1. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 2. és 4. pont) és **2. rovat** (II. melléklet, 1. rész, 6. pont): Adja meg a kért adatokat (az azonosító számot csak akkor adja meg, ha szükséges, a címzettséggel együtt, a telefonszámot és a faxszámot az ország előhívószámával együtt kell beírni; a kapcsolattartó a szállításért felelős személy legyen, felelőssége terjedjen ki arra az esetre is, ha váratlan események következnek be a szállítás során). Egyes harmadik országokban ehelyett a küldő ország illetékes hatóságának adatai is megadhatók. E rendelet 2. cikkének 15. pontjával összhangban a bejelentést kereskedő vagy közvetítő is megteheti. Ez esetben mellékelni kell a termelő, az új termelő vagy a begyűjtő és a kereskedő vagy a közvetítő között létrejött szerződés másolatát, vagy a szerződés létrejöttének bizonyítékát (vagy az erről tett nyilatkozatot) (vö. II. melléklet, 1. rész, 23. pont). A telefon- és faxszám, valamint az e-mail cím megkönnyíti, hogy minden érintett személlyel bármikor fel lehessen venni a kapcsolatot, ha a szállítás során váratlan esemény következne be.

⁽¹⁾ Az Európai Közösségen kívül a »címzett« kifejezés az »importáló« kifejezéssel is helyettesíthető.

⁽²⁾ Az Európai Közösségen kívül a »bejelentő« kifejezés az »exportáló« kifejezéssel is helyettesíthető.

15. A címzett általában azonos a 10. rovatban megadott ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítménnyel. Esetenként azonban a címzett más személy – kereskedő, közvetítő⁽¹⁾ vagy társas vállalkozás – is lehet, így feltüntethető például azon ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény székhely- vagy postacíme, amelyet a 10. rovatban a szállítmány fogadójaként jelölnek meg. Ahhoz, hogy egy kereskedő, egy közvetítő vagy egy társas vállalkozás címzett lehessen, a rendeltetési ország joghatósága alatt kell állnia, és a hulladéknak az ő tulajdonában kell lenni, vagy afelett egyéb módon kell rendelkeznie, amikor a szállítmány megérkezik a rendeltetési országba. Ilyen esetben a 2. rovatba a kereskedőre, a közvetítőre, illetőleg a társas vállalkozásra vonatkozó információkat kell beírni.
16. **3. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 1., 5., 11. és 19. pont): A bejelentőlap kiadásakor az illetékes hatóság – saját rendszere szerint – azonosító számot ad, amelyet ebbe a rovatba kell nyomtatni (lásd az alábbi 3. bekezdést). Az A. pontban az »egyedi szállítmány« egyedi bejelentésre utal, a »több szállítmány« általános bejelentésre. A B. pontnál meg kell adni a művelettípust, amelyre a szállított hulladékot szánják. A C. pontban az előzetes jóváhagyás a rendelet 14. cikkére utal.
17. **4. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész., 1. pont), **5. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 17. pont) és **6. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 12. pont): A 4. rovatba a szállítások számát, a 6. rovatba pedig az egyszeri szállítás tervezett időpontját, illetőleg – többszöri szállításnál – az első és az utolsó szállítás időpontját kell beírni. Az 5. rovatban a hulladék tömegének alsó és felső becslését kell megadni tonnában (1 tonna 1 megagrammal (Mg), vagyis 1 000 kg-mal egyenlő). Egyes harmadik országokban az is elfogadható, ha a térfogatot adják meg köbméterben (1 köbméter 1 000 literrel egyenlő) vagy más metrikus mértékegységben, például kilogrammban vagy literben. Más metrikus mértékegység használata esetén a mértékegységet fel kell tüntetni, és az úrlapon szereplő mértékegységet át kell húzni. A szállított mennyiség nem haladhatja meg az 5. rovatban bejelentett legnagyobb mennyiséget. A szállításnak a 6. rovatban szereplő tervezett ideje nem lehet több egy évnél, kivéve azon többszöri szállítások esetében, amelyek a rendelet 14. cikkével összhangban előzetesen jóváhagyott hasznosítólétesítményekbe irányulnak (lásd 16. pont): a szállítások tervezett ideje ez esetben legfeljebb három év. E rendelet 9. cikkének (6) bekezdése értelmében az érintett illetékes hatóságok írásbeli vagy hallgatólagos hozzájárulásának érvényességi idején belül kell sort keríteni az összes szállításra. Többszöri szállítás esetében egyes harmadik országok – a bázeli egyezmény alapján – megkövetelhetik, hogy az 5. és a 6. rovatban vagy egy csatolt mellékletben külön-külön ismertessék az egyes szállítmányok várható idejét vagy gyakoriságát, valamint becslült mennyiségét. Ha az illetékes hatóság a szállításhoz írásban hozzájárul, és a hozzájárulásnak a 20. rovatban feltüntetett érvényességi ideje eltér a 6. rovatban megadott időszaktól, az illetékes hatóság döntése felülbírálja a 6. rovatban szereplő adatokat.
18. **7. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 18. pont): A csomagolás módját a bejelentőlaphoz csatolt rövidítés- és kódjegyzék jelöléseinek használatával kell feltüntetni. Ha a kezelés különös elővigyázatosságot igényel, például az alkalmazotknak számít gyári kezelési utasítások, az egészségügyi és biztonsági – többek között a kiszóródásra vonatkozó – információk és a veszélyes áruk szállításra vonatkozó írásbeli utasítások alapján, a megfelelő négyzetbe jelölést kell tenni és az információt mellékelni kell.
19. **8. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 7. és 13. pont): Adja meg a kért adatokat (az azonosító számot csak akkor adja meg, ha szükséges, a címet az országnévvel együtt, a telefonszámot és faxszámot az ország előhívószámával együtt kell beírni; a kapcsolattartó a szállításért felelős személy legyen). Ha egynél több szállító vesz részt a szállításban, a bejelentőlaphoz az összes szállító adatait tartalmazó részletes jegyzéket kell mellékelni. Ha szállítványozó szervezi a szállítást, a szállítványozó részletes adatait és a tényleges szállítókra vonatkozó adatokat mellékelni kell. A szállító vagy szállítók hulladékszállítóként való nyilvántartásba vételéről igazolást (például ezt a tényt igazoló nyilatkozatot) kell mellékelni (vö. II. melléklet 1. rész 15. pont). A szállítási eszközt a bejelentőlaphoz csatolt rövidítés- és kódjegyzék jelöléseinek használatával kell feltüntetni.
20. **9. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 3. és 16. pont): A hulladéktermelő kért adatait kell beírni⁽²⁾. Adott esetben meg kell adni a termelő azonosító számát. Ha a bejelentő azonos a hulladék termelőjével, ide elegendő a »Mint az 1. rovatban« bejegyzést írni. Ha a hulladékot egynél több termelő állította elő, a rovatba a »Lásd a mellékelt jegyzéket« bejegyzés írandó, és jegyzéket kell csatolni az egyes termelők vonatkozó adataival. Ha a termelő ismeretlen, azon személy nevét kell megadni, akinek a hulladék a birtokában van vagy az ellenőrzése alatt áll (vagyis a birtokosét). A hulladékképzés folyamatáról és a termelés helyéről is információkat kell közölni.

⁽¹⁾ Egyes olyan harmadik országokban, amelyek az OECD-nek tagjai, az »elismert kereskedő« kifejezés az OECD-határozatnak megfelelően használható.

⁽²⁾ Az Európai Közösségen kívül a »termelő« kifejezés a »származás« kifejezéssel is helyettesíthető.

21. **10. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 5. pont): Adja meg a kért adatokat (adja meg a szállítmány rendeltetését, bejelölve, hogy ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítményről van szó, az azonosító számot – csak akkor, ha szükséges –, valamint az ártalmatlanítás vagy hasznosítás tényleges helyét, ha eltér a létesítmény címétől). Ha az ártalmatlanító, illetőleg a hasznosító azonos a címmel, elegendő ide a »Mint a 2. rovatban« bejegyzést írni. Ha az ártalmatlanítási, illetőleg a hasznosítási művelet D13–D15 vagy R12 vagy R13 művelet (a hulladékokról szóló 2006/12/EK irányelv IIA. vagy IIB. melléklete szerint), a műveletet végrehajtó létesítményt és a művelet végrehajtási helyét is be kell jegyezni a 10. rovatba. Ez esetben egy mellékletben részletezni kell ugyanezen adatokat minden további olyan létesítmény vagy létesítmények vonatkozásában, ahol további R12/R13 vagy D13–D15 műveletre, vagy ahol D1–D12 vagy R1–R11 műveletre kerül vagy kerülhet sor. Ha a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv I. mellékletének 5. kategóriája szerinti hasznosító- vagy ártalmatlanítólétesítményről van szó, a szóban forgó irányelv 4. és 5. cikkével összhangban kibocsátott érvényes hozzájárulásról igazolást (például annak meglétét igazoló nyilatkozatot) kell szolgáltatni, feltéve, hogy a létesítmény az Európai Közösségben található.
22. **11. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 5., 19., és 20. pont): A hulladékokról szóló 2006/12/EK irányelv IIA. vagy IIB. mellékletében szereplő R-kódok és D-kódok segítségével fel kell tüntetni a hasznosítási, illetőleg az ártalmatlanítási művelet jellegét (lásd a bejelentőlaphoz csatolt rövidítés- és kódjegyzéket is) ⁽¹⁾. Ha a hasznosítási, illetőleg az ártalmatlanítási művelet D13–D15, R12 vagy R13 művelet, mellékelni kell ugyanezen adatokat a további műveletekre (esetleges R12/R13 vagy D13–D15, valamint D1–D12 vagy R1–R11 műveletekre) vonatkozóan is. Az alkalmazandó technológiát is fel kell tüntetni. Ha a hulladékot ártalmatlanításra szánják, egy mellékletben ismertetni kell a hasznosíthatatlan rész ártalmatlanításának tervezett módszerét, a hasznosított anyagnak a hasznosíthatatlan hulladékhoz viszonyított mennyiségét, a hasznosított anyag becsült értékét, a hasznosítás költségét és a hasznosíthatatlan rész ártalmatlanításának költségét. Ezenkívül, ha ártalmatlanításra szánt hulladékot importálnak a Közösségbe, az »Exportálás indoka« alatt hivatkozni kell a küldő ország által benyújtott, e rendelet 41. cikkének (4) bekezdése szerinti kellően indokolt előzetes kérelemre, a kérelmet pedig csatolni kell. A bázeli egyezmény alapján egyes nem OECD-tag harmadik országok is megkövetelhetik az exportálás indokának feltüntetését.
23. **12. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 16. pont): Az anyag közkeletű megnevezését vagy megnevezéseit, illetőleg kereskedelmi nevét, továbbá (mennyiség és/vagy kockázat szempontjából) legfontosabb összetevőinek nevét kell megadni, valamint ezek (százalékban kifejezett) relatív koncentrációját, ha ismeretes. Vegyes hulladék esetében ugyanezen adatokat minden részre külön-külön meg kell adni, és fel kell tüntetni, hogy e részek közül melyeket szánják hasznosításra. E rendelet II. melléklete 3. részének 7. pontja értelmében a hulladék összetételének vegyi elemzése is elrendelhető. Szükség esetén a további információkat mellékletben kell csatolni.
24. **13. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 16. pont): A hulladék fizikai jellemzőit kell feltüntetni normál hőmérsékleten és nyomáson.
25. **14. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 16. pont): A hulladékot leíró kódot kell beírni e rendelet III., IIIA., IIIB., IV. és IVA. mellékletének megfelelően. A kódot a bázeli egyezményvel elfogadott rendszerben (a 14. rovat i. alpontjánál), illetőleg adott esetben az OECD-határozattal elfogadott rendszerben (a ii. alpontnál), továbbá más elfogadott osztályozási rendszerekben (az iii–xii. alpontoknál) kell megadni. E rendelet 4. cikke 6. pontjának második albekezdése szerint csak egy hulladékkódot kell megadni (az e rendelet III., IIIA., IIIB., IV. és IVA. mellékletében felsoroltak közül), kivéve a következő két esetben. Olyan hulladék esetében, amely nem sorolható be egyetlen kód alá a III., a IIIB., a IV. vagy a IVA. melléklet szerint, csak egy hulladéktípus jelölendő. Ha olyan vegyes hulladékról van szó, amely nem sorolható be egyetlen kód alá a III., a IIIB., a IV. vagy a IVA. melléklet szerint, és amely nem szerepel a IIIA. melléklet felsorolásában, fontossági sorrendben külön-külön meg kell adni a hulladék részeinek kódját (szükség esetén csatolva).
- a) *i. alpont*: Az előzetes írásbeli bejelentési és hozzájárulási eljárás hatálya alá tartozó hulladékok esetében a bázeli egyezmény VIII. mellékletének kódjait kell használni (lásd: e rendelet IV. mellékletének I. része); a bázeli egyezmény IX. mellékletének kódjait kell használni az olyan hulladékok esetében, amelyek általában nem tartoznak az előzetes írásbeli bejelentési és hozzájárulási eljárás hatálya alá, de amelyek valamely különleges okból – például veszélyes anyagokkal való szennyeződés miatt (vö. e rendelet III. mellékletének első bekezdése) vagy mert e rendelet 63. cikke vagy nemzeti rendelkezések alapján ⁽²⁾ más osztályozás alkalmazandó rájuk – mégis az előzetes írásbeli bejelentési és hozzájárulási eljárás hatálya alá tartoznak (lásd: e rendelet III. mellékletének I. része). A bázeli egyezmény VIII. és IX. mellékletének szövege megtalálható e rendelet V. mellékletében, a bázeli egyezmény szövegében, valamint a bázeli egyezmény titkárságán beszerezhető útmutatóban. Ha a hulladék nem szerepel a bázeli egyezménynek a VIII., illetőleg a IX. mellékletében, a kód helyére a »Nem szerepel a jegyzékben« szöveget kell beírni.

⁽¹⁾ Az Európai Közösségben más a rövidítésjegyzék szerinti R1 művelet meghatározása, mint a bázeli egyezményben és az OECD-határozatban; ezért mindkét megfogalmazás szerepel. Más különbségek is vannak az Európai Közösségben használatos, valamint a bázeli egyezményben és az OECD-határozatban használt terminológia között: ezekről a rövidítésjegyzék nem tesz említést.

⁽²⁾ A Bizottság 1418/2007/EK rendelete (2007. november 29.) az 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. vagy IIIA. mellékletében felsorolt egyes hulladékoknak a hulladékok határokat átlépő szállításának felügyeletéről szóló OECD-határozat hatálya alá nem tartozó egyes országokba történő hasznosítási célú kiviteléről (HL L 316., 2007.12.4., 6. o.).

- b) *ii. alpont:* Az OECD-tagországoknak az OECD-hulladékkódokat kell használniuk az e rendelet III. és IV. mellékletének II. részében felsorolt hulladékok esetében, vagyis ha a hulladék ilyen módon nem szerepel a bázeli egyezmény mellékleteiben található felsorolásokban, vagy ha e rendelet szerint más ellenőrzési szint alá esik, mint amit a bázeli egyezmény megkövetel. Ha a szóban forgó hulladék nem szerepel e rendelet III. és IV. mellékletének II. részében, a kód helyére a »Nem szerepel a jegyzékben« szöveget kell írni.
- c) *iii. alpont:* Az Európai Unió tagállamainak az Európai Közösség hulladékjegyzékében szereplő kódokat kell használniuk (lásd: a módosított 2000/532/EK bizottsági határozat) ⁽¹⁾. Ilyen kódok felvehetők e rendelet IIIB. mellékletébe is.
- d) *iv. és v. alpont:* Adott esetben az EK hulladékjegyzékében nem szereplő olyan nemzeti azonosító kódok is használhatók, amelyek a küldő országban, illetőleg – ha ismeretes – a rendeltetési országban használatosak. Ilyen kódok felvehetők e rendelet IIIA., IIIB. és IVA. mellékletébe is.
- e) *vi. alpont:* Ha célszerűnek tűnik, vagy ha az illetékes hatóságok elrendelik, ide lehet más olyan kódot vagy információt beírni, amely megkönnyíti a hulladék azonosítását.
- f) *vii. alpont:* Ide kell beírni – ha van ilyen – a megfelelő Y-kódot vagy Y-kódokat az »Ellenőrizendő hulladékosztályoknak« (lásd: a bázeli egyezmény I. mellékletét és az OECD-határozat I. függelékét), illetőleg a bázeli egyezmény II. melléklete szerinti »Különleges figyelmet igénylő hulladékosztályoknak« megfelelően (lásd e rendelet IV. mellékletének I. részét vagy a bázeli útmutatót). E rendelet és az OECD-határozat nem követeli meg az Y-kódok feltüntetését, hacsak a hulladékszállítmány nem esik a bázeli egyezmény szerinti két »Különleges figyelmet igénylő hulladékosztály« (az Y46 és az Y47, vagyis a II. mellékletben szereplő osztályok) egyikébe, ez esetben ugyanis kötelező a bázeli egyezmény szerinti Y-kódot feltüntetni. A bázeli egyezmény 1. cikkének (1) bekezdése értelmében veszélyesnek minősülő hulladékok Y-kódját vagy Y-kódjait azonban fel kell tüntetni a bázeli egyezmény szerinti jelentési kötelezettség teljesítéséhez.
- g) *viii. alpont:* Adott esetben ide kell beírni a megfelelő H-kódot vagy H-kódokat, vagyis a hulladék veszélyességi jellemzőit leíró kódokat (lásd a bejelentőlaphoz csatolt rövidítés- és kódjegyzéket). Ha a hulladék a bázeli egyezmény szerint nem, a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK irányelv III. melléklete alapján azonban rendelkezik veszélyességi jellemzőkkel, a III. melléklet szerinti H-kódot vagy H-kódokat kell feltüntetni, a H-kód után »EC« jelzést téve (pl. H14 EC).
- h) *ix. alpont:* Adott esetben ide kell beírni a hulladéknak az ENSZ osztályozása szerinti veszélyességi jellemzőit jelölő UN-osztályt vagy -osztályokat (lásd a bejelentőlaphoz csatolt rövidítés- és kódjegyzéket), amelyek feltüntetését a veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi szabályok teszik kötelezővé (lásd: the United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods. Model Regulations (az ENSZ ajánlásai a veszélyes anyagok szállításáról. Mintaszabályozás) (Orange Book), legújabb kiadás) ⁽²⁾.
- i) *x. és xi. alpont:* Adott esetben ide kell beírni a megfelelő UN-számot vagy számokat, valamint az UN szállítási megnevezést vagy megnevezéseket. Ezekre azért van szükség, hogy a hulladékot az ENSZ osztályozási rendszere szerint azonosítani lehessen, és feltüntetésüket a veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi szabályok teszik kötelezővé (lásd: the United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods. Model Regulations (Orange Book), legújabb kiadás).
- j) *xii. alpont:* Adott esetben ide kell beírni a vámtarifaszámot vagy számokat: ezek alapján azonosítják a hulladékot a vámhatóságok (a kódok és áruk jegyzékét lásd a Vámigazgatások Világszervezete által megszerkesztett Harmonizált áruleírási és -jelölési rendszerben).

⁽¹⁾ Lásd: http://europa.eu.int/eur-lex/en/consleg/main/2000/en_2000D0532_index.html

⁽²⁾ Lásd: <http://www.unece.org/trans/danger/danger.htm>

26. **15. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 8–10. és 14. pont): A 15. rovat (a) sorában a küldő ország, a tranzitországok és a rendeltetési ország⁽¹⁾ nevét kell feltüntetni, vagy az ISO 3166 szabvány szerinti országcódokat⁽²⁾. A (b) sorba adott esetben az egyes országok illetékes hatóságának kódszámát kell beírni, a (c) sorban pedig az országba való beléptetés, illetőleg az onnan való kiléptetés helyének jelölésére fel kell tüntetni a határátkelőhely vagy határkikötő nevét és – adott esetben – a vámhivatal kódszámát. A tranzitországok esetében a ki- és a beléptetés helyét egyaránt fel kell tüntetni a (c) sorban. Ha egy szállítmány több mint három tranzitországon keresztül jut célba, a megfelelő információt csatolni kell. A ki- és beléptetési helyek közötti tervezett útvonalat is ismertetni kell a mellékletben, beleértve a lehetséges – akár váratlan körülmények esetén választható – alternatívákat.
27. **16. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 14. pont): Adja meg a kért adatokat, ha a szállítmány belép az Európai Unió területére, azon áthalad vagy onnan kilép.
28. **17. rovat** (lásd II. melléklet, 1. rész, 21–22. és 24–26. pont): A bejelentőnek (vagy a bejelentő szerepét ellátó kereskedőnek vagy közvetítőnek) alá kell írnia és kelteznie kell a bejelentőlap összes példányát, mielőtt azokat továbbítja az érintett országok illetékes hatóságaihoz. Egyes harmadik országokban ezt a küldő ország illetékes hatóságai teszik meg. Ha a bejelentő nem azonos az eredeti termelővel, e termelőnek, az új termelőnek vagy a begyűjtőnek is alá kell írnia és kelteznie kell, ha ez kivitelezhető; tudvalevő, hogy ez kivitelezhetetlennek bizonyulhat, ha több termelő is van (a kivitelezhetőségre vonatkozó meghatározások nemzeti rendelkezések tárgyát képezhetik). Ezenkívül ha a termelő nem ismeretes, azon személynek kell aláírnia, akinek a hulladék a birtokában van vagy az ellenőrzése alatt áll (vagyis a birtokosnak). A szóban forgó nyilatkozatnak azt is igazolnia kell, hogy a harmadik feleknek okozott kárra biztosítást kötöttek. Egyes harmadik országok megkövetelhetik, hogy a bejelentőlaphoz a biztosításról vagy egyéb pénzügyi biztosítékról kiállított igazolást csatoljanak.
29. **18. rovat**: A bejelentőlapoz csatolt, további információt tartalmazó mellékletek számát kell itt feltüntetni⁽³⁾. Minden mellékleten fel kell tüntetni a vonatkozó bejelentési számot, amely a 3. rovat sarkában szerepel.
30. **19. rovat**: A bázeli egyezmény értelmében ilyen igazolást – adott esetben – a rendeltetési és tranzitország vagy -országok illetékes hatósága vagy hatóságai állítanak ki. Az OECD-határozat értelmében az igazolást a rendeltetési ország illetékes hatósága állítja ki. Egyes harmadik országok – nemzeti rendelkezéseikkel összhangban – azt is előírhatják, hogy a küldő ország illetékes hatóságai is állítsanak ki igazolást.
31. **20. és 21. rovat**: A 20. rovatban bármelyik érintett ország illetékes hatóságai írásban hozzájárulásukat adhatják. A bázeli egyezmény (kivéve, ha egy ország úgy döntött, hogy tranzitszállításnál nem követeli meg az előzetes írásbeli hozzájárulást, és erről a többi részes felet értesítette a bázeli egyezmény 6. cikkének (4) bekezdése szerint) és egyes országok mindig írásbeli hozzájárulást követelnek meg (e rendelet 9. cikkének (1) bekezdése értelmében a tranzitország hallgatóságos hozzájárulást is adhat), míg az OECD-határozat nem követeli meg az írásbeli hozzájárulást. Írja be az ország nevét (vagy kódját az ISO 3166 szabvány szerinti rövidítések használatával). Ha a szállításra speciális feltételek vonatkoznak, a szóban forgó illetékes hatóságnak jelölést kell tennie a megfelelő négyzetbe, és részleteznie kell e feltételeket a 21. rovatban vagy a bejelentőlapoz csatolva. Ha egy illetékes hatóság kifogást kíván emelni a szállítás ellen, ezt a 20. rovatba írt »KIFOGÁS« szóval fejezheti ki. A kifogás indokai a 21. rovatban vagy külön levélben fejthetők ki.

V. Különutasítások a kísérődokumentum kitöltéséhez

32. Bejelentéskor a bejelentő a 3., a 4. és a 9–14. rovatot tölti ki. Miután megszerezte a küldő ország, a rendeltetési ország és a tranzitország illetékes hatóságának hozzájárulását, illetőleg vélelmezhető a tranzitország illetékes hatóságának hallgatóságos hozzájárulása, de még mielőtt a szállítás megkezdődne, a bejelentőnek ki kell töltenie a 2. rovatot, az 5–8. rovatot (kivéve a szállítás módját, időpontját és az aláírást), valamint a 15. és – adott esetben – a 16. rovatot. Bizonyos olyan harmadik országokban, amelyek nem tagjai az OECD-nek, e rovatokat a küldő ország illetékes hatósága tölti ki a bejelentő helyett. A szállítmány átvételekor a szállító vagy annak képviselője feltünteti a szállítás módját és időpontját, valamint aláírja a 8. rovat (a)–(c) alpontjaiban, valamint – adott esetben – a 16. rovatban. Ha a címzett nem azonos az ártalmatlanítóval, illetőleg a hasznosítóval, és ő veszi át a hulladékot a rendeltetési országba való megérkezésekor, neki kell kitöltenie a 17. rovatot, valamint – adott esetben – a 16. rovatot.

(1) A bázeli egyezményben az »állam« kifejezés szerepel az »ország« helyett.

(2) Az Európai Közösségen kívül a »küldő ország« és a »rendeltetési ország« kifejezés az »exportáló ország«, illetőleg az »importáló ország« kifejezéssel is helyettesíthető.

(3) Lásd az 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 20., illetőleg a 21. rovatot, valamint – ha az illetékes hatóságok további információkat és iratokat kérnek – e rendelet II. melléklete 3. részének azon pontjait, amelyek egyik rovat alá sem tartoznak.

33. **1. rovat:** A küldő ország illetékes hatósága írja ide be a bejelentési számot (ezt a bejelentőlap 3. rovatából kell átmásolni).
34. **2. rovat** (lásd II. melléklet, 2. rész, 1. pont): Ha többszöri szállításra vonatkozó általános bejelentésről van szó, a szállítmány sorszámát kell ide beírni, valamint a szállítmányoknak a bejelentőlap 4. rovatában feltüntetett tervezett számát (például »4/11«-et írjon, ha a negyedik szállítmányról van szó a szóban forgó általános bejelentésben tervezett tizenegyből). Egyedi bejelentésnél »1/1«-et kell beírni.
35. **3. és 4. rovat:** A bejelentőnek ⁽¹⁾ és a címzettnek a bejelentőlap 1. és 2. rovatában megjelölt adatait kell ide beírni.
36. **5. rovat** (lásd II. melléklet, 2. rész, 6. pont): A hulladék tényleges tömegét kell beírni tonnában kifejezve (1 tonna 1 megagrammal (Mg), vagyis 1 000 kilogrammal egyenlő). Egyes harmadik országokban az is elfogadható, ha a térfogatot adják meg köbméterben (1 köbméter 1 000 literrel egyenlő) vagy más metrikus mértékegységben, például kilogrammban vagy literben. Más metrikus mértékegység használata esetén a mértékegységet fel kell tüntetni, és a dokumentumon szereplő mértékegységet át kell húzni. Lehetőség szerint mindig csatolni kell a mérlegjegyeket.
37. **6. rovat** (lásd II. melléklet, 2. rész, 2. pont): A szállítás tényleges kezdeti időpontját tüntesse fel (lásd a bejelentőlap 6. rovatához írt útmutatásokat is).
38. **7. rovat** (lásd II. melléklet, 2. rész, 7. és 8. pont): A csomagolás módját a kísérődokumentumhoz csatolt rövidítés- és kódjegyzék jelöléseinek használatával kell feltüntetni. Ha a kezelés különös elővigyázatosságot igényel, például az alkalmazottaknak szánt gyári kezelési utasítások, az egészségügyi és biztonsági – többek között a kiszóródásra vonatkozó – információk és a szállítási vészhelyzet-kártya alapján, a megfelelő négyzetbe jelölést kell tenni, és az információt mellékelni kell. Fel kell továbbá tüntetni, hogy hány csomagból áll a szállítmány.
39. **8. rovat a), b) és c) alpont** (lásd II. melléklet, 2. rész, 3. és 4. pont): Adja meg a kért adatokat (az azonosító számot csak akkor adja meg, ha szükséges, a címet az országnévvel együtt, a telefonszámot és a faxszámot az ország előhívószámával együtt kell beírni). Ha több mint három szállító vesz részt a szállításban, az egyes szállítók megfelelő adatait a kísérődokumentumhoz csatolva kell részletezni. A szállítónak vagy a szállítmányt kezelésbe vevő képviselőjének kell feltüntetnie a szállítás módját és időpontját és ugyanott aláírnia. Az aláírással ellátott kísérődokumentum egyik példánya a bejelentőnél marad. Valahányszor a szállítmány másik szállítóhoz kerül, az új szállító vagy annak képviselője, aki a szállítmányt kezelésébe veszi, köteles ugyanezt megtenni és a dokumentumot aláírásával ellátni. Az aláírással ellátott kísérődokumentum egyik példánya az előző szállítónál marad.
40. **9. rovat:** A bejelentőlap 9. rovatában megadott adatokat kell ide bemásolni.
41. **10. és 11. rovat:** A bejelentőlap 10. és 11. rovatában megadott adatokat kell ide bemásolni. Ha az ártalmatlanító, illetőleg hasznosító azonos a címmel, elegendő ide a »Mint a 4. rovatban« bejegyzést írni. Ha az ártalmatlanítási, illetőleg hasznosítási művelet D13–D15 vagy R12 vagy R13 művelet (a hulladékokról szóló 2006/12/EK irányelv IIA. vagy IIB. melléklete szerint), a műveletet végrehajtó létesítménynek a 10. rovatban szereplő adatai elegendők. A kísérődokumentumon nem szükséges további adatokat feltüntetni azon létesítményről vagy létesítményekről, ahol további R12/R13 vagy D13–D15 műveletre, vagy ahol D1–D12 vagy R1–R11 műveletre kerül sor.
42. **12., 13. és 14. rovat:** A bejelentőlap 12., 13. és 14. rovatában megadott adatokat kell ide bemásolni.
43. **15. rovat** (lásd II. melléklet, 2. rész, 9. pont): Amikor a szállításra sor kerül, a bejelentő (vagy a bejelentőként eljáró kereskedő vagy közvetítő) aláírja és keltezi a kísérődokumentumot. Egyes országokban a küldő ország illetékes hatósága vagy a bázeli egyezmény szerinti hulladéktermelő írja alá és keltezi a kísérődokumentumot. E rendelet 16. cikkének c) pontja értelmében az érintett illetékes hatóságok írásbeli hozzájárulását – és azok feltételeit – tartalmazó bejelentőlap példányainak a kísérődokumentummal együtt kell maradniuk. Egyes harmadik országok előírhatják az iratok eredeti példányának csatolását.

⁽¹⁾ Egyes harmadik országokban ehelyett a küldő ország illetékes hatóságának adatai is megadhatók.

44. **16. rovat** (lásd II. melléklet, 2. rész, 5. pont): Ezt a rovatot a szállításban érintett bármely személy (a bejelentő vagy a küldő ország illetékes hatósága – esettől függően –, a címzett, bármely illetékes hatóság, szállító) kitöltheti az olyan speciális esetekben, amikor a nemzeti rendelkezések bizonyos vonatkozásban részletesebb adatokat követelnek meg (például azon kikötő adatait, ahonnan a szállítmányt más szállítási móddal szállítják tovább, a tartályok számát és azonosító számát vagy az illetékes hatóságoknak a szállításhoz való hozzájárulását igazoló további bizonyítékokat vagy bélyegzőket). Az útirányt (az érintett országokból való ki-, illetőleg az ezekbe való beléptetés helyét, beleértve azon vámhivatalokat, ahol a Közösségbe való beléptetést, illetőleg az onnan való kiléptetést vagy exportot intézik) és az útvonalat (a ki- és beléptetőhelyek közötti útvonalat) váratlan körülmények esetén is fel kell tüntetni – a lehetséges alternatívákkal együtt – a 16. rovatban vagy csatolva.
45. **17. rovat**: Ezt a rovatot a címzett tölti ki, ha nem azonos az ártalmatlanítóval, illetőleg a hasznosítóval (lásd a 15. pontot), és ha a címzett veszi kezelésbe a hulladékot, amikor a szállítmány megérkezik a rendeltetési országba.
46. **18. rovat**: Ezt a rovatot az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény meghatalmazott képviselője tölti ki a hulladékszállítmány átvételekor. A létesítménytípust a megfelelő négyzet bejelölésével kell feltüntetni. Az átvett mennyiség tekintetében kérjük kövesse az 5. rovatnál (36. bekezdés) szereplő útmutatásokat. Az aláírással ellátott kísérődokumentum egyik példánya az utolsó szállítónál marad. A szállítmány bármilyen indokkal történő visszautasítása esetén az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítmény képviselőjének azonnal kapcsolatba kell lépnie azzal az illetékes hatósággal, amelyhez tartozik. E rendelet 16. cikkének d) pontja vagy – adott esetben – 15. cikkének c) pontja szerint, valamint az OECD-határozat értelmében a kísérődokumentum aláírt példányaikat három napon belül el kell küldeni a bejelentőnek és az érintett országok illetékes hatóságainak (kivéve azon OECD-tag tranzitországok esetében, amelyek az OECD titkárságánál bejelentették, hogy a kísérődokumentum e példányaira nem tartanak igényt). A kísérődokumentum eredeti példánya az ártalmatlanító- vagy hasznosítólétesítménynél marad.
47. A hulladékszállítmány átvételét minden olyan létesítménynek igazolnia kell, amely bármilyen ártalmatlanítási vagy hasznosítási művelet végez, beleértve a D13–D15 vagy R12 vagy R13 műveletet. Ha azonban egy D13–D15 vagy R12/R13 művelet után ugyanazon országban végeznek D1–D12 vagy R1–R11 műveletet, vagy másik D13–D15 vagy R12 vagy R13 műveletet, az ez utóbbit végrehajtó létesítménynek nem kell igazolnia, hogy a szállítmányt átvette a D13–D15 vagy R12 vagy R13 műveletet végző létesítménytől. Ez esetben tehát a 18. rovatba nem kell írni a szállítmány végső átvételekor. Fel kell tüntetni továbbá az ártalmatlanítási vagy hasznosítási művelet típusát – a hulladékokról szóló 2006/12/EK irányelv IIA. vagy IIB. mellékletében szereplő R-kódok és D-kódok segítségével –, valamint az ártalmatlanítási vagy hasznosítási művelet befejezésének várható időpontját.
48. **19. rovat**: Ezt a rovatot az ártalmatlanító vagy a hasznosító tölti ki a hulladékártalmatlanítás, illetve hasznosítás befejeztének igazolásául. E rendelet 16. cikkének d) pontja vagy – adott esetben – 15. cikkének c) pontja szerint, valamint az OECD-határozat értelmében a kísérődokumentum aláírt példányaikat a 19. rovat kitöltése után a lehető leghamarabb, de legkésőbb 30 nappal a hasznosítás vagy az ártalmatlanítás befejezte után és legkésőbb egy évvel azután, hogy a hulladékot átvették, el kell küldeni a bejelentőnek, valamint a küldő ország, a tranzitország (az OECD-határozat ezt nem követeli meg) és a rendeltetési ország illetékes hatóságainak. Egyes nem OECD-tag harmadik országok a bázeli egyezményrel összhangban előírhatják, hogy a kísérődokumentum példányaikat, kitöltött 19. rovatral és aláírva, el kell küldeni a bejelentőnek és a küldő ország illetékes hatóságának. D13–D15 vagy R12 vagy R13 ártalmatlanítási, illetve hasznosítási műveleteknél a műveletet végrehajtó létesítménynek a 10. rovatban szereplő adatai elegendők, és a kísérődokumentumon nem szükséges további adatokat feltüntetni azon létesítményről vagy létesítményekről, ahol további R12/R13 vagy D13–D15 műveletre, vagy ahol D1–D12 vagy R1–R11 műveletre kerül sor.
49. A hulladék ártalmatlanítását vagy hasznosítását minden olyan létesítménynek igazolnia kell, amely bármiféle ártalmatlanítási vagy hasznosítási műveletet – akár D13–D15 vagy R12 vagy R13 műveletet – végez. Ezért ha D13–D15 vagy R12 vagy R13 művelet után ugyanazon országban végeznek D13–D15 vagy R12/R13 műveletet, vagy D1–D12 vagy R1–R11 műveletet, az ez utóbbit végző létesítménynek nem kell a 19. rovatban igazolnia a hulladék ártalmatlanítását, illetve hasznosítását, hiszen ezt a rovatot addigra kitölti a D13–D15 vagy R12 vagy R13 műveletet végző létesítmény. A tagállamoknak az ilyen esetekre maguknak kell kidolgozniuk a hulladékártalmatlanítás vagy hasznosítás igazolásának módját.
50. **20., 21. és 22. rovat**: Ezeket a rovatokat a vámhivatalok használják a Közösség határain történő ellenőrzésre.”